

665

Boska!

46

POLSKA Gazeta Krakowska

Kraków

25-10-2011

DZ. / Nr 249

T. Polonia, HWA

2006/07

Po 50 latach Teatr Telewizji znów grał na żywo!

Krystyna Janda w spektaklu „Boska!” o śpiewaczce, która mimo braku głosu zrobiła ogromną karierę. Str. 12

Wielka scena TV znów na żywo

► **Teatr Telewizji pokazał wczoraj „Boską!” z Jandą**

► **Po pół wieku znów obejrzelśmy spektakl na żywo**

Dariusz Pawłowski

Jak było na początku tak jest i teraz. Największa scena teatralna w Polsce – Teatr Telewizji – powrócił do swoich korzeni, czyli do prezentowania spektakli na żywo. W dobie dzisiejszej techniki to doświadczenie iście magiczne.

Teatr Telewizji to zjawisko, z którego możemy być dumni i którego mogą nam zazdrościć telewizje całego świata. Ma on już prawie 60 lat. W tym czasie wyprodukował ponad 4 tys. spektakli. Zaczynał od prezentacji przedstawień na żywo. Pierwszy spektakl, „Okno w lesie” Eugeniusza Ryssa i Leonida Rachmanowa, w reżyserii Józefa Słotwińskiego, został wyemitowany 6 listopada 1953 roku ze studia telewizyjnego przy ulicy Ratuszowej w Warszawie (warto podkreślić, że ledwie rok wcześniej dopiero wystartowała w Polsce telewizja).

Niestety, pierwsze pełne widowisko zrealizowane w telewi-

zji nie zostało zarejestrowane. Wiemy jedynie, że wystąpili w nim: Bolesław Płotnicki, Stanisław Jaśkiewicz, Jerzy Tkaczyk, Tadeusz Somogi, Czesław Roszkowski, Stanisław Zieliński, Maria Garbowska.

Pierwszym zarejestrowanym spektaklem Teatru Telewizji, na „taśmie telerekordingu”, w lipcu 1961 roku, było przedstawienie „Apollo z Bellac” Giraudoux, w reżyserii Adama Hanuszkiewicza. Premiera spektaklu odbyła się 17 marca 1958 roku, jednak z powodu niedoskonałości technicznych nie zachowała się kopia tamtego przedstawienia. Spektakl zachowany to powtórzona inscenizacja w zmienionej obsadzie, czyli m.in.: Jacek Woszczerowicz, Kalina Jędrusik, Adam Hanuszkiewicz, Justyna Kreczmarowa, Jadwiga Marso, Henryk Szletyński, Zdzisław Lubelski, Bolesław Darski, Jan Nowicki.

W pionierskim okresie Teatru TV szefował tej scenie Adam Hanuszkiewicz. On jako pierwszy spośród współpracujących z telewizją ludzi teatru zaczął przy tworzeniu przedstawień wykorzystywać czysto telewizyjne środki, np. zbliżenia twarzy aktorów. On też przeprowadził Teatr Telewizji z etapu widowisk na żywo do formy realizacji umiędzynarodowiającej spektakle pomiędzy teatrem a filmem, dzięki czemu

FOT. ROBERT JAWORSKI / FORUM

Krystyna Janda w spektaklu „Boska!” Petera Quiltera (reż. Andrzej Domalik) grała madame Jenkins (1868-1944), która była operowym Nikodemem Dyzmą lat 30. i 40.

Teatr TV stał się osobnym gatunkiem.

Nazwiska najwybitniejszych polskich aktorów, którzy wystąpili na scenie Teatru TV, trudno tu wymienić. Bo w Teatrze Tele-

wizji zawsze występowali najlepsi i najpopularniejsi, współpracowali z nim najwybitniejsi.

W czasach świetności Teatr Telewizji realizował rocznie ponad pięćdziesiąt nowych przed-

stawień! Dziś jest znacznie gorzej, a każda premiera to wielkie wydarzenie. W pewnym momencie wydawało się, że Teatr Telewizji umarł, ale niedawno wrócił do swojego poniedziałko-

wego „okienka”. Warto o niego dbać. Nie tylko dlatego, że to wciąż największa widownia teatralna w kraju (około miliona podczas każdego spektaklu), ale i dlatego, że jest taki „nasz”.

Premiery w TV

● **Najbliższą premierą Teatru Telewizji będzie 7 listopada „Kontrym” w reż. Marcina Fishera. Grają m.in. Jan Frycz, Andrzej Grabowski, Stanisława Celińska. Bohater spektaklu, Bolesław Kontrym „Żmudzin”, był cichociemnym, bohaterskim dowódcą w trakcie Powstania Warszawskiego, a także czernowonoarmistą, bohaterem rewolucji październikowej. Konfrontuje się on z Józefem Światłą, wysoko postawionym oficerem UB, który uciekł na Zachód i współpracował z Radiem Wolna Europa. 5 grudnia będzie premiera „Księżyc i magnolii” (reż. Maciej Wojtyszko), o pisaniu scenariusza do ekranizacji „Przeminęło z wiatrem”. Problem w tym, że żaden ze scenarzystów nie zna książki. Telewizja zapowiada w tym roku jeszcze jedną premierę na żywo, ale nie zdradza jakiego spektaklu.**